

**Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland**

Actorenanalyse

Onderdeel Toolbox voor energie in duurzame
gebiedsontwikkeling, EOS LT 03029

Datum 2012

RUG

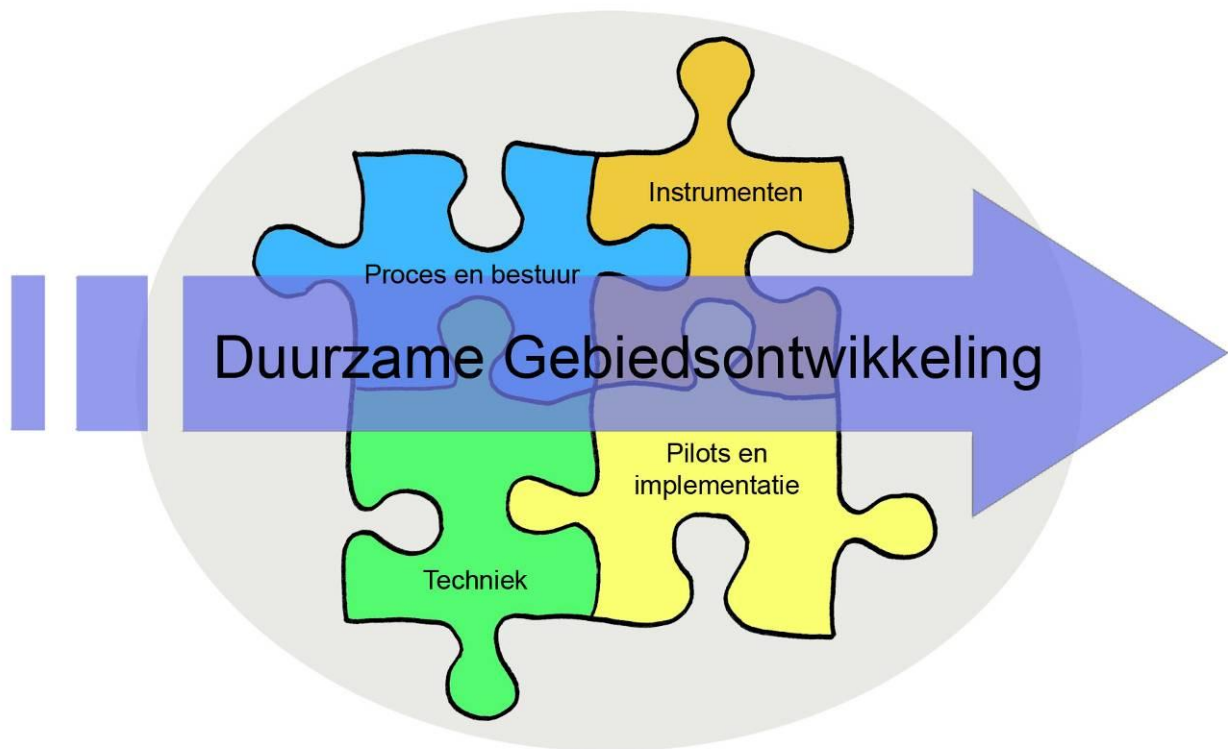
in opdracht van AgentschapNI (nu Rijksdienst voor
Ondernemend Nederland)

www.rvo.nl

Toelichting Instrument 4

Onderdeel Toolbox voor energie in duurzame gebiedsontwikkeling

Instrument 4, Actorenanalyse Gebied

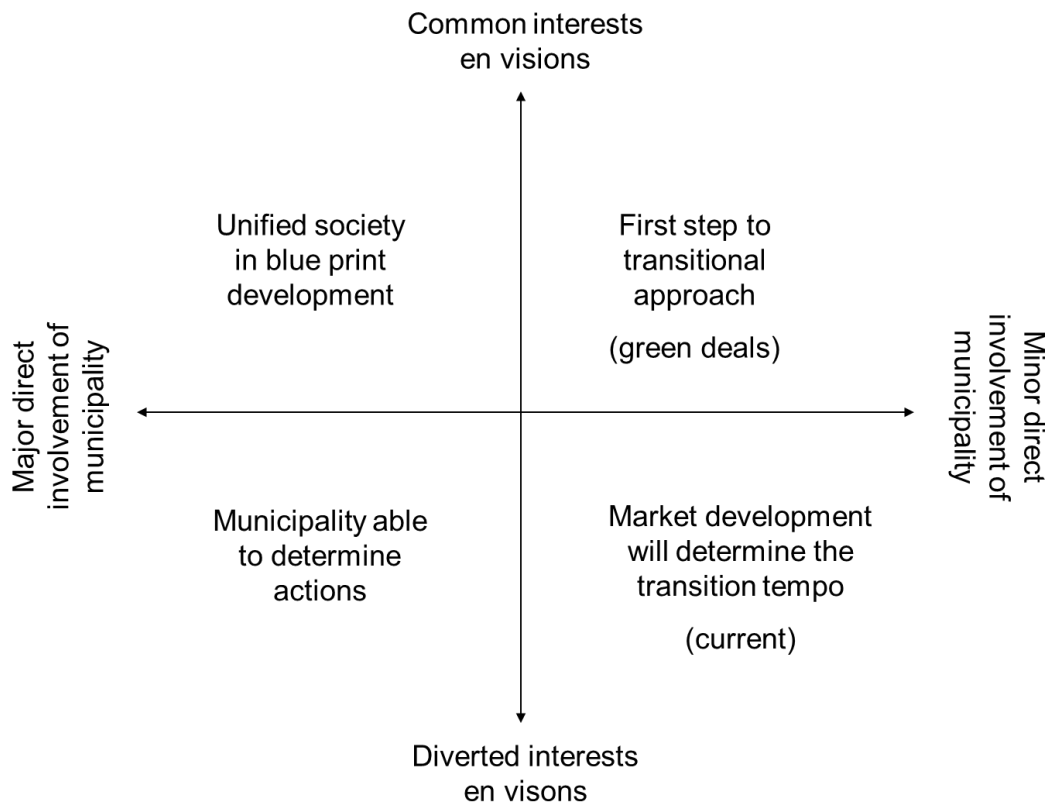
De voornaamste rol van de actoranalyse is de voorbereiding op de selectie van de deelnemers aan de transitiearena. De actoranalyse hangt ook samen met de systeemanalyse: uit de actoranalyse volgt welke partijen relevant zijn om te interviewen, uit de systeemanalyse een afbakening van de opgave.

De aanpak verschilt van andere actoranalyse-methoden doordat de clustering van actoren is gebaseerd op competenties en perspectieven in plaats van belangen en middelen. De actoren worden benaderd als individuen, niet als vertegenwoordigers van organisaties.

Allereerst wordt een lijst met alle betrokken actoren opgesteld met behulp van suggesties uit het transitie team en de informatie voortgekomen uit de systeemanalyse. De lijst kan vervolgens uitgebreid worden met behulp van de “sneeuwbal-methode”. Deze methode houdt in dat de reeds geïdentificeerde actoren gevraagd wordt om suggesties te doen voor anderen die voldoen aan de gewenste criteria, zodat deze actoren toegevoegd kunnen worden tot de lijst.

Welke actoren zijn relevant?

- wie zijn direct belanghebbenden?
- wie worden beïnvloed?
- wie hebben (externe) invloed?
- wie laten een vernieuwende inbreng horen?

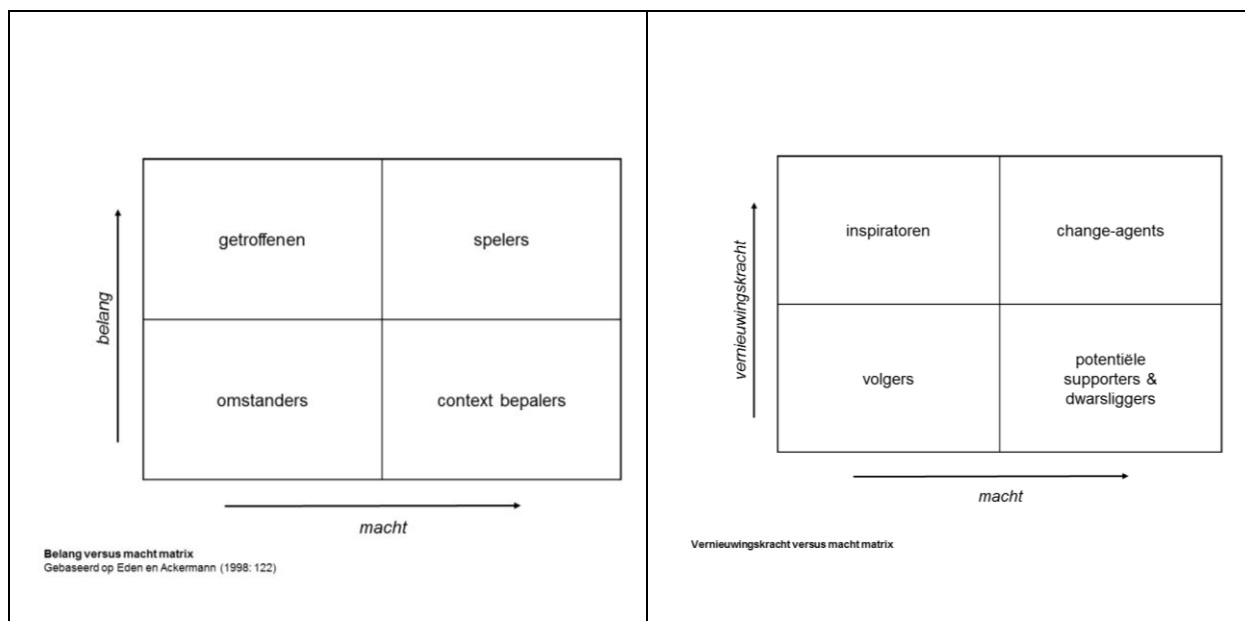
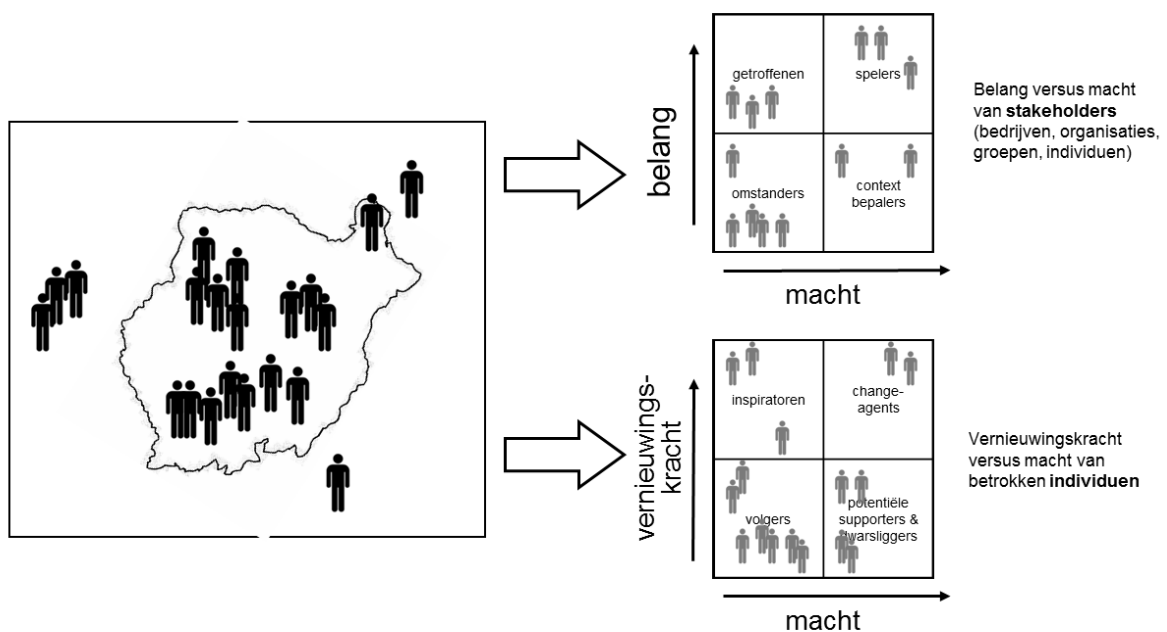
Figuur: Houding van actoren

Classificatie van actoren

Na de toepassing van de “sneeuwbal-methode” worden alle actoren op de lijst geclusterd in categorieën. Voor een transitie traject is de clustering van actoren gebaseerd op competenties en perspectieven in plaats van belangen en middelen. De belangrijkste clusterings zijn:

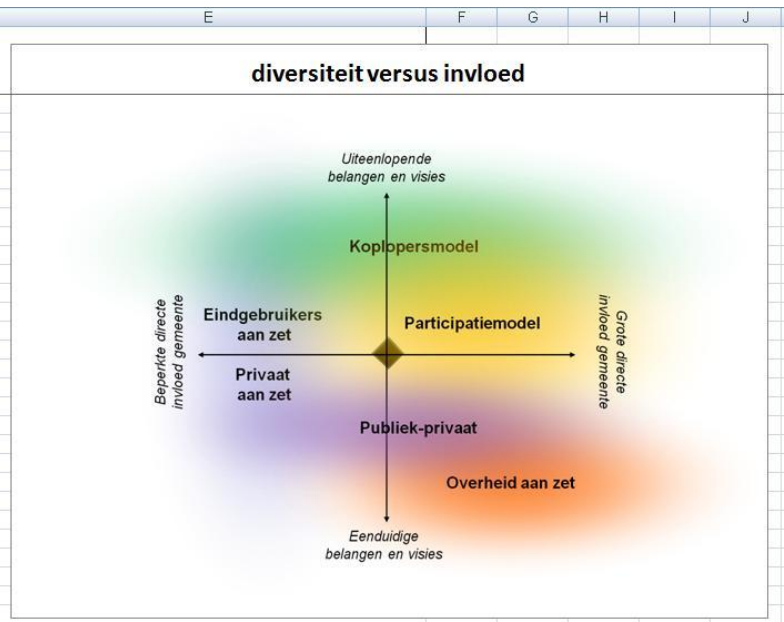
- Type macht: klassieke macht (de positie binnen de dominante hiërarchie) / innovatieve macht (de kracht van vernieuwende ideeën) / transformatieve macht (partijen kunnen mobiliseren om nieuwe wegen in te slaan)
- Organisatorische achtergrond
- Koploper competenties (buiten kaders denken, openstaan voor andere ideeën, gedreven, etc.)

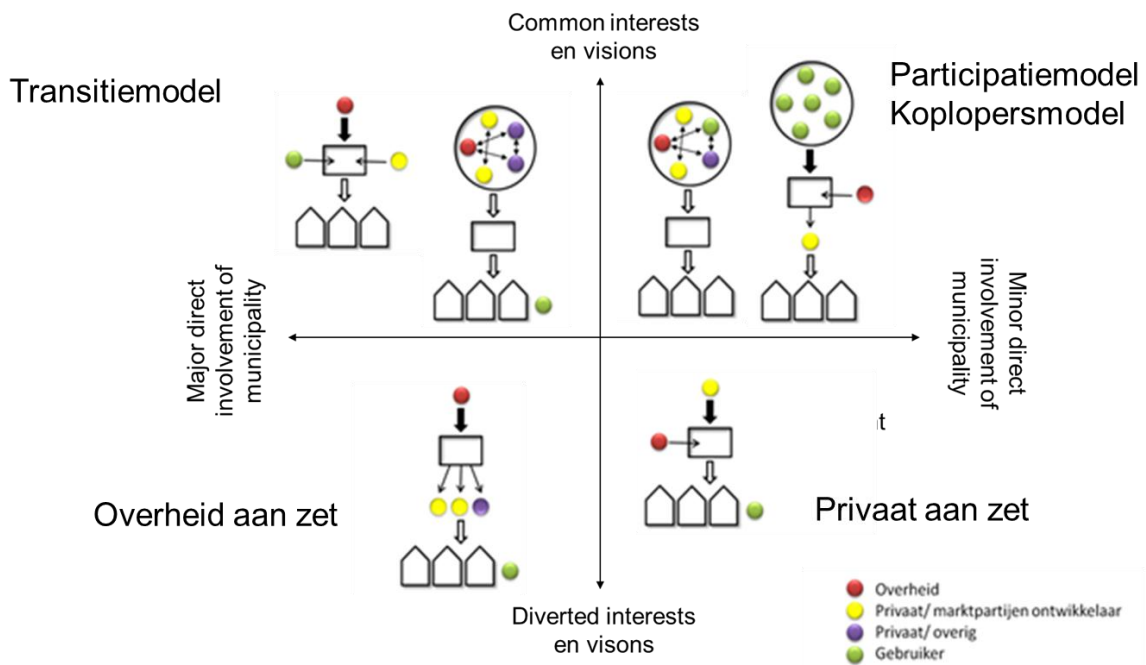
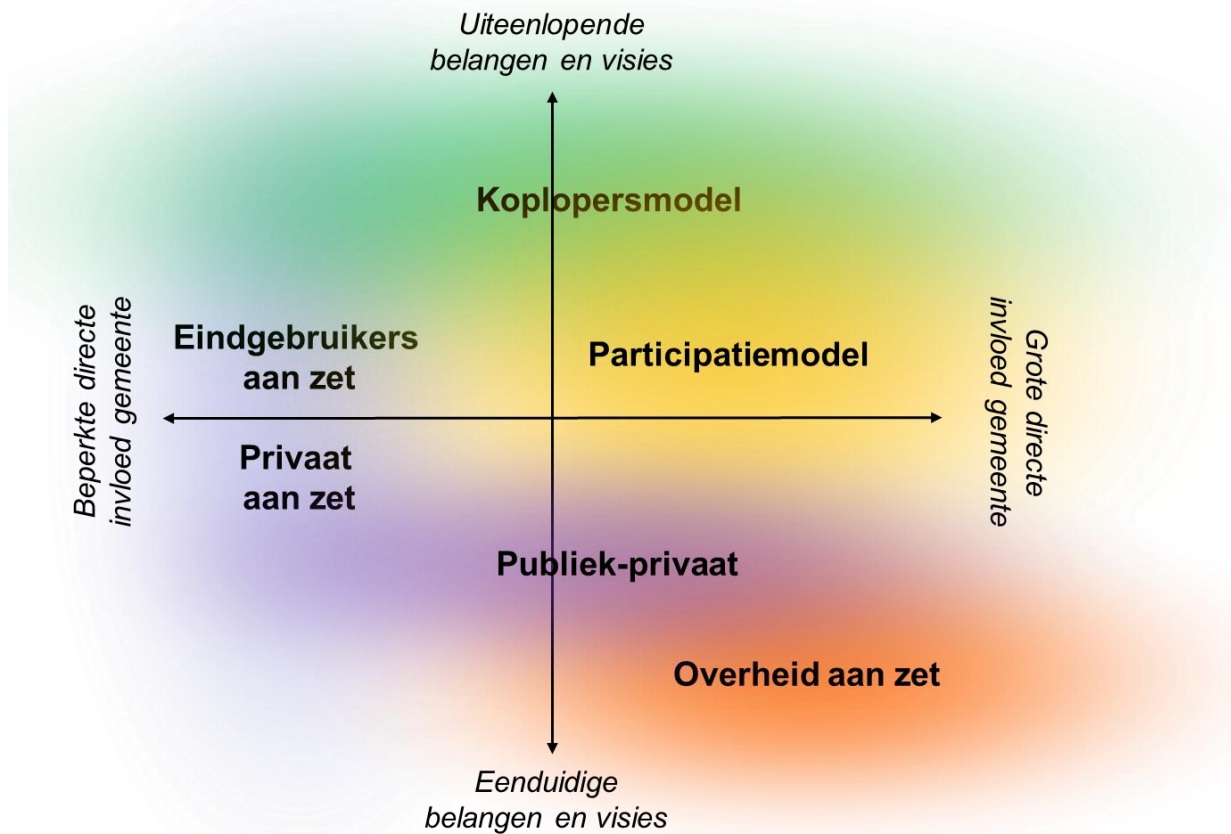
Type macht

Organisatorische achtergrond

	A	B	CD
1	In oranje vak aankruisen indien antwoord bij item van toepassing is.		
2	Fase		
3	- initiatiefase (incl. formulering opgave)		
4	- visie & ambitiefase		
5	- planvorming		
6	- uitvoering		
7	- beheer & exploitatie		
8	Positie overheid		
9	- initiator		
10	- mede-initiator		
11	- participant		
12	- alleen kaderstellend		
13	Rol overheid		
14	- opdrachtgever (dwingende regie)		
15	- procesbegeleider (verbindende regie)		
16	- mede-uitvoerder		
17	- toetsers		
29	Type ontwikkeling		
30	- herontwikkeling		
31	- "nieuwe" ontwikkeling		
32	Verdeling grondposities		
33	- veel grond in bezit overheid (>75%)		
34	- versnipperd particulier / privaat / publiek bezit		
35	- grotendeels in bezit van (enkele) private partijen (>75%)		
36			
37			
38			
39			
40			

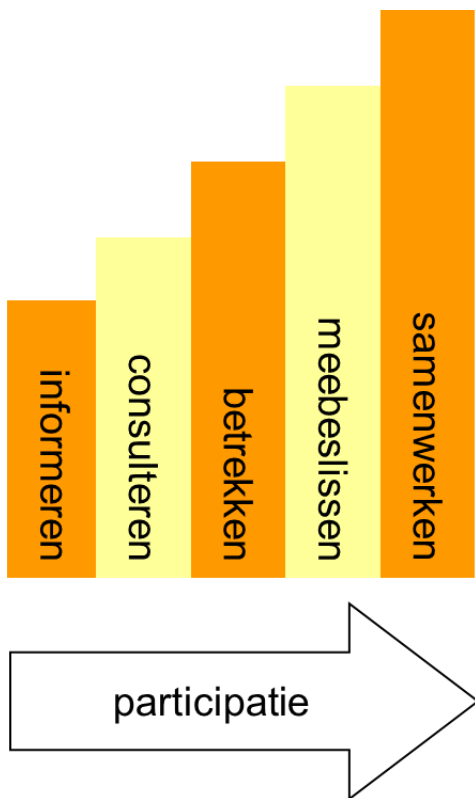

Koploper competenties

Idealiter zijn de deelnemers aan de transitiearena koplopers die creativiteit en inbeeldingsvermogen kunnen combineren met open staan voor ideeën van anderen en hierop voort te bouwen. In het geheel moet een transitiearena bestaan uit een mix van regime actoren

(“resource holders”) en niche actoren (vernieuwers) en een diversiteit aan competenties en achtergronden bevatten.

Figuur: Mate van betrokkenheid en participatie